ABSCIS
ARCHITECTEN

Abscis Architecten bv
Jean-Baptiste de Ghellincklaan 2
B-9051 Gent

+32 (0)9 244 60 20
info@abscis.be
www.abscis.be

foto Philippe van Gelooven

HERKENRODE KAZERNE, HASSELT

- herbestemming van de voormalige Herkenrodekazerne tot residentieel project met 141 woonunits in verscheidene woontypes en open buitenruimte met groene stadstuin, collectieve tuin, verhard plein en publieke verbindingen, en een ondergrondse parkeergarage voor 207 wagens, met verbinding naar aanpalend project
- private opdracht
- winnend project na architectuurwedstrijd

STUDIE
2016 - 2017

REALISATIE
2018 - 2022

OPDRACHTGEVER
Herkenrode Construct NV
(Kolmont - Vestio)

ONTWERPTEAM
Maatschap: Abscis Architecten - Atelier Kempe Thill - UAU - VK - LAND

LIGGING
Persoonstraat & Meldertstraat
3500 HASSELT

BRUTO OPPERVLAKTE
15 000 m² (gebouwen) en
5 000 m² (omgevingsaanleg)

KOSTPRIJS
€ 30 380 000 excl. BTW en erelonen

foto Philippe van Gelooven

HERKENRODE KAZERNE, HASSELT

Het team, bestaande uit Abscis Architecten (gebouw A), UAU collectiv (gebouw B) en Atelier Kempe Thill (gebouw C), pakte de architectuur van de randbebouwing aan met respect voor de historische context van de binnenstad van Hasselt. LAND landschapsarchitecten nam de omgeving onder handen en creeërde een binnentuin waar je tot rust kan komen.

De volledige site is omgevormd tot een informele ontmoetingsplaats. Zowel voor de bewoner, de student, de professor/docent, als de bezoeker van de stad. Wat voorheen een afgesloten bouwblok was, is nu doorwaadbaar, bereikbaar en bruikbaar. De verschillende zachte routes die reeds aanwezig waren in het stedelijk weefsel van stad Hasselt zijn doorgetrokken doorheen de site. Hierdoor ontstond een subtiele opdeling van het vrij grote stedenbouwkundige bouwblok waardoor deze meer accordeert met de schaal van de Hasseltse binnenstad.

Een van de belangrijke uitgangspunten in dit ontwerp is de sociale interactie tussen bewoner en omgeving. Het creëren van sociale tussenzones waar ontmoetingen ontstaan. Vanuit de gemeenschappelijke delen interacties faciliteren met de publieke ruimte vormt een essentieel onderdeel voor het bekomen van een kwalitatieve stedelijkheid.

Voor de woongebouwen langs de Meldertstraat is bewust gekozen om de ontsluiting aan de straatzijde te organiseren. Dit zorgt voor beweging en levendigheid in deze straat. Zo zijn de doorzichten op maaiveldniveau van de Meldertstraat naar de binnentuin volledig open gewerkt. En ontstaat er een visuele connectie tussen de straat en het groene binnengebied. Aan deze doorgangen zijn ook een aantal functies gekoppeld om de bezoekbaarheid van de units te vergroten zoals een fietsenberging voor bezoekers en een semiprivate berging voor rolstoelen en kinderwagens.

Ook de overgangszone tussen de publieke ruimte en de privatieve eigendom zijn integraal opgevat als buitenruimtes. De gevelbekleding, de kasseibestrating, het buitenschrijnwerk zijn doorgetrokken in de circulatieruimtes en traphallen. Zo wordt het gevoel van de eigen woning aan de straat doorgedreven tot aan de voordeur van het appartement.

Naast gebouw A bevindt zich een van de toegangen tot de site. Het steegje grenst op zijn beurt aan gebouw B (UAU Collectiv). Aan de straatzijde herbergt dit geknikte volume kleinere woonunits, terwijl er aan de achterkant ruime tweeslaapkamer appartementen zijn ingericht die naadloos overvloeien in een privaat-gemeenschappelijke binnentuin. Centraal op het binnengebied is gebouw C gelegen (Atelier Kempe Thill). Dit gebouw is opgevat als een centraal gelegen ‘urban villa’ met een gevarieerd woonaanbod: van grondgebonden duplexen over studio’s tot twee- en drieslaapkamer appartementen en penthouses.

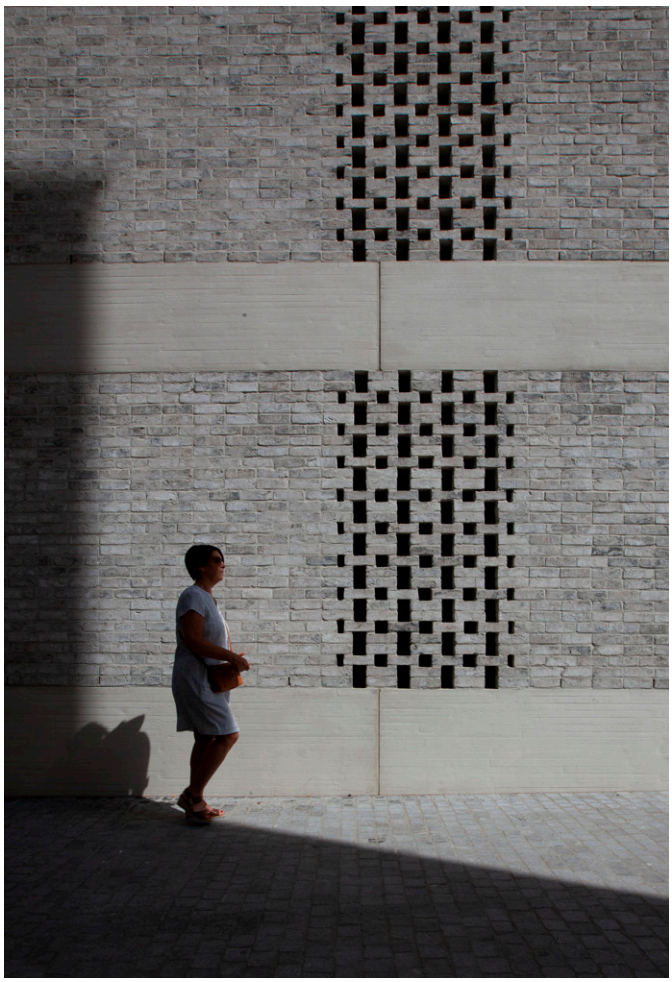

foto's Philippe van Gelooven

Betreft de materialisatie is na een lang onderzoeksproces geopteerd voor een lichte gevelsteen in combinatie met horizontale betonnen stroken. Deze verwijzen op een subtiele en hedendaagse manier naar het uitzicht van de speklagen van het refugehuis. De gevelsteen loopt door in de circulatiezones en verbindt zo de voor- en achtergevel met elkaar. De afsluiting tussen privé en publiek, bestaande uit een stalen spijlenwerk, wordt zo licht mogelijk gehouden. De hogerliggende overlopen zullen van de straat gescheiden worden door claustras. Hierdoor ontstaat een massiviteit aan de buitenzijde en een transparantie aan de binnenzijde. Aan de zuidgevel aan de groene oase zijn beweegbare panelen voorzien, als zonwering en afscheiding. Op die manier ontstaat een levendige speelsheid in het strakke volume.

Duurzaam bouwen begint bij een doordacht, toekomstbestendig stedenbouwkundig plan. Een schakeling van woningen die zeer compacte volumes genereert met een gunstige bezonning is een eerste vereiste. Zo zijn de woningen aan de Meldertstraat volledig zuid-georiënteerd, zodat diepe, ruime terrassen kunnen worden gerealiseerd. Deze terrassen bieden voldoende schaduw in de zomer, laten de zon diep in de woningen in de winter en vormen een buffer tussen de private woonruimte en de publieke stedelijke omgeving. Daarnaast draagt de open architectuur met veel daglicht en grote terrassen in een groene omgeving bij tot het menselijk welzijn.

Verder zijn de woonunits zo ingedeeld dat deze vrij eenvoudig te koppelen zijn. Dit om optimaal in te kunnen spelen op de vraag van de huidige en toekomstige bewoners. Het ontwerpen van zeer flexibele grondplannen laat namelijk niet enkel een grote variatie aan typologieën toe, het biedt ook mogelijkheden tot herbestemming in de toekomst. Zo kan er bijvoorbeeld een studio aan een tweeslaapkamerappartement gekoppeld worden, wanneer er een gezinsuitbreiding op komst is, of wanneer een grootouder komt 'aanwonen'.

De flexibele planindelingen van de gebouwen maken het mogelijk om op maat van de specifieke wensen van de diverse bewoners - zoals gezinnen, eenoudergezinnen, nieuw samengestelde gezinnen, alleenstaanden… - een passende woonvorm aan te bieden.

Ten slotte werd gekozen voor slijtvaste materialen die mooi verouderen. Bij de detaillering van de gebouwen werd rekening gehouden met een heldere scheiding van constructie, installaties en interieur, zodat deze onafhankelijk van de verschillende leeftijdscycli kunnen worden vervangen of herbestemd.

foto's Philippe van Gelooven

foto Philippe van Gelooven

inplantingsplan Abscis Architecten

PROJECT HERKENRODE KAZERNE HASSELT (REFUGA)

Gebouw A aan de Meldertstraat	Abscis Architecten	44 units	
Gebouw B aan de Meldertstraat	UAU Collectiv	28 units	
Gebouw C centraal gebouw	Atelier Kempe Thill	50 units	
Gebouw D paardenstallen	UAU Collective	16 units	(nog uit te voeren)
Gebouw E kantoor casco	Abscis Architecten	1500m²	(in functie van het realiseren van de parkeergarage)
Parkeergarage en aansluitingen:	Abscis Architecten	8000m²	(in twee bouwlagen met interne circulatie)
Omgevingsaanleg	LAND landschapsarchitecten	4000m²	

PROJECT REFUGIEHUIS HASSELT

Restauratie Poortgebouw	Abscis Architecten	1572 m²	(Rectoraat U-Hasselt)
Witte Kazerne	UAU	3600m²	